

103 РОКИ В АГРООСВІТІ

З 1921 року ВСП Ногайський коледж ТДАТУ приймає вступників на аграрні спеціальності. Змінювалися назви коледжу, змінювалися політичні події, але жодного разу за 103 роки не припинявся випуск і вступ до закладу освіти. І навіть війни не змогли цьому перешкодити. Агрономи, виноградари, меліоратори, механіки, зоотехніки завжди були потрібні країні. Під час Другої світової війни коледж працював в евакуації і повернувся після звільнення в свій корпус, свої кабінети і майстерні. Зараз ми також переміщений заклад, працюємо дистанційно з різних міст, використовуємо нові можливості віддаленого спілкування, але настане час і ми повернемося з Перемогою в свої кабінети і майстерні. 2024 рік продовжив славетну історію коледжу, випущено 136 фахових молодших бакалаврів, агрономів, агроінженерів, землевпорядників та фінансистів, прийнято на навчання 260 нових здобувачів освіти.

Наталія КОСЕНЧУК, в.о. заступника директора з навчальної роботи,
Євгенія СМОКОВСЬКА, викладач історії
ВСП «Ногайський фаховий коледж Таврійського ДАТУ
імені Дмитра Моторного»

Щедрий на свята останній місяць осені подарував нам День працівників сільського господарства. Це свято людей праці, для яких безмежна шана до рідної землі визначила професію і долю. Це свято випускників ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ», які стали славетними аграріями регіону, підтвердивши якісну підготовку та імідж закладу освіти. А як саме формувався високий імідж коледжу якраз і доречно згадати до свята.

Ногайський коледж має понад сторічну історію звершень, сумлінної праці викладачів, співробітників і студентів. У 1921 році на базі реального училища та дослідницького господарства з вирощування насіння овочевих культур заможного селянина Меркулова відкрито Ногайський сільськогосподарський технікум з однією спеціальністю «Агрономія». Меркулов продавав насіння овочевих культур до Франції, Німеччини. Листи із замовленнями надходили навіть тоді, коли

господарство було націоналізоване радянською владою. Першими студентами були бідніші селяни навколишніх сіл та колишні бійці 1 Ногайського повстанського загону А.Д. Леванісова, який очолив господарство «Надія Республіки». Директором сільськогосподарського технікуму був призначений Бойко Йосиф Калинникович – науковець, дослідник флори Північного Приазов'я. Він викладав майбутнім агрономам ботаніку, географію, рослинництво з контролем насіння та селекцію. Займався селекцією кавунів на полях селекційно-насінницького господарства «Надія Республіки», зібрав велику колекцію насіння кавунів із 172 сортами. У 1928 р. був виведений сорт столового кавуна «Ногайський», який передано для вирощування у господарства півдня України. Результат дослідницької роботи з насінництва кавунів представлений у посібнику «Визначник кавунів», виданому у 1934 році накладом 3 тис. примірників. У визначнику було наведено опис окремих сортів, загальне й спеціальне сортознавство кавуна, ілюстративний матеріал з натури та з оригінальних мікроскопічних препаратів. Агрономи користувалися цим посібником до 60-х років ХХ ст.

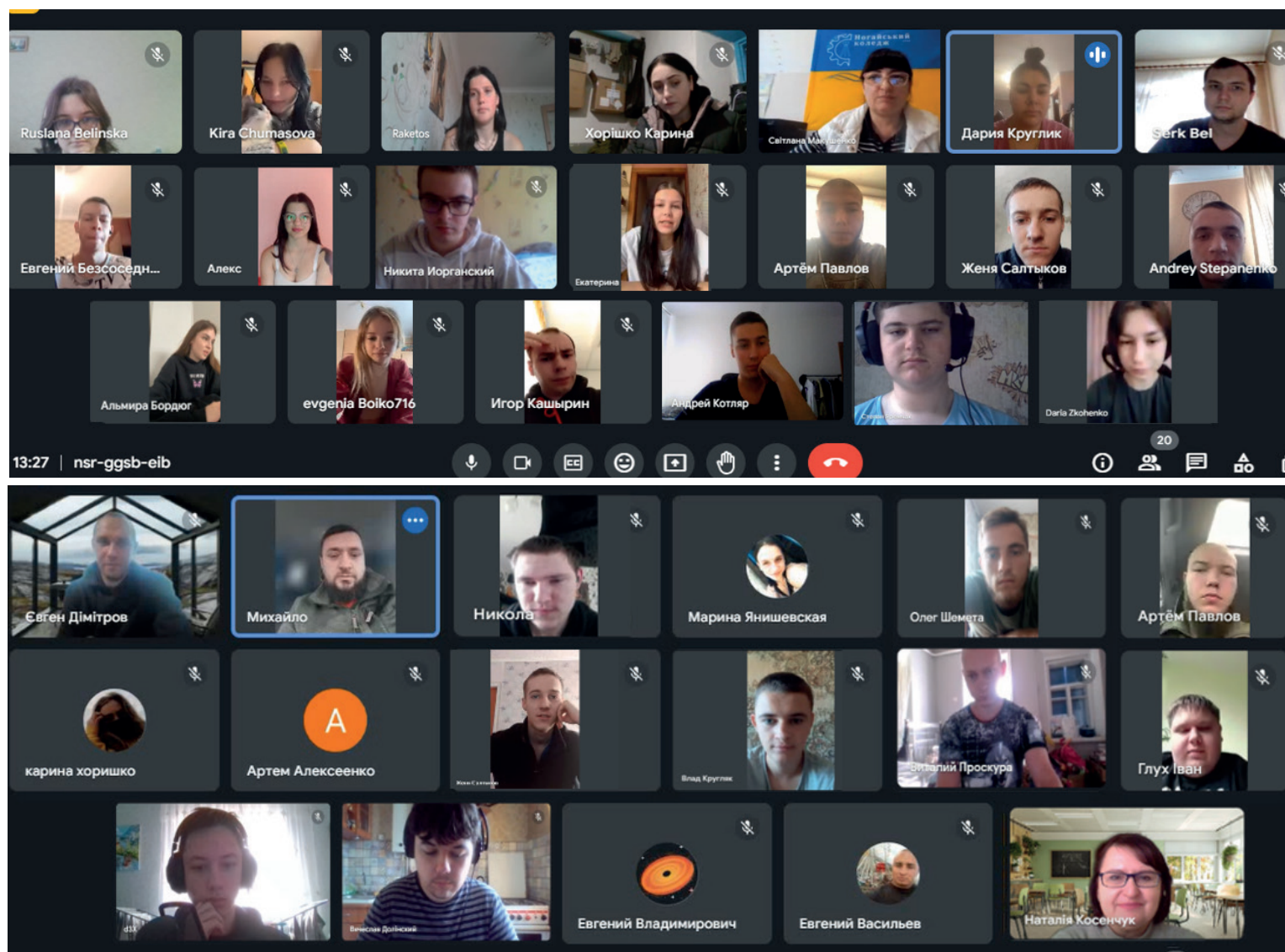
Перший випуск агрономів відбувся у 1924 році. Освіту здобули 18 випускників, серед них більшість стали відомими організаторами сільського господарства в країні, науковцями.

У 20-30 роках викладачі і студенти створили кабінети з ботаніки, рослинництва, фізики, географії та інших навчальних дисциплін, збрали великий гербарій, оснастили кабінети необхідними приладами, які збирали своїми руками. Збільшували матеріально-технічну базу закладу освіти. У 1926 році Ногайський сільськогосподарський технікум отримав земельну ділянку у 126 десятин, з котрих 6 десятин – зрошуваних.

Важким випробуванням для закладу освіти стала Друга світова війна, яка майже повністю знищила матеріально-технічну базу. Багато викладачів і студентів з перших днів стали на захист своєї землі, інші – працювали в евакуації. Свою діяльність в рідному місті заклад відновив у квітні 1944 року, прийнявши на навчання 120 студентів, майбутніх рілників та виноградарів. До 1950 року було підготовлено 135 виноградарів, наступні 5 років заклад освіти підготував країні 118 гідромеліораторів.

У 1964 році на базі сільськогосподарського технікуму і радгоспу «Надія Республіки» створюється Ногайський радгосп-технікум. У 1968 році відкривають спеціальність «Механізація сільського господарства» (зараз «Агроінженерія»). Відбувся перший набір техніків-механіків. Для високоякісної підготовки майбутніх фахівців створено матеріально-технічну базу: обладнано навчальні кабінети та лабораторії, придбано трактори, автомобілі, сільськогосподарські машини, знаряддя. До навчання залучаються досвідчені виробники, головні спеціалісти та керівники виробничих ділянок з Ногайського радгоспу-технікуму та інших господарств Приморського району. Перший випуск на відділенні відбувся у 1972 році – 59 випускників здобули фах техніка-механіка.

Завдяки зусиллям керівників закладу освіти з'явився новий навчальний корпус на 15 кабінетів і 18 лабораторій, майстерня, укріплювалася матеріально-технічна база спеціальностей, будувалися гуртожитки, їдальня, бібліотека, актовий і спортивні зали, а також оздоровчий комплекс «Студент» на березі Азовського моря.

продовження, початок на стор. 8

103 РОКИ В АГРООСВІТІ

Теоретична підготовка студентів в аудиторіях і лабораторіях поєднувалась з реальною участю у виробничому процесі багатогалузевого та високорентабельного власного господарства. Студенти разом із викладачами і працівниками виробничої частини раділи високим врожаєм зернових, соняшнику, овочів та фруктів, закладали плантації виноградників, яблуневі, черешневі та абрикосові сади, проводили експерименти на зрошенні, вирощували різні сорти кормових буряків, проводили дослід з районування ріцини, встановлення норм внесення мінеральних добрив. Закладалися дослід із системи обробки ґрунту в сівозміні півдня степової зони, студенти під керівництвом викладачів створили колекцію ґрунтів Приморського району, досягли високої продуктивності великої рогатої худоби, овець та свиней. Все це давало змогу на високому рівні проводити навчальну і виробничу практики студентів. Розвинуте тваринництво дало змогу відкрити спеціальність «Зоотехнія». До 1993 року заклад освіти готував для регіону зоотехніків з додатковою робітничою спеціальністю «Оператор ветеринарної обробки тварин». Студенти коледжу також були залучені до різноманітного дозвілля, перемогали в регіональних конкурсах художньої самодіяльності та спорті.

Початок 90-х років – часи становлення фермерства в Україні. Головним завданням, що стояло перед молодю незалежною державою, було докорінне реформування економіки на ринкових засадах. Почалися процеси приватизації, прийнято Закон України «Про селянське (фермерське) господарство». Необхідні були професіонали, які змогли б взяти на себе відповідальність за організацію всіх ланок виробництва: рослинництва, тваринництва, механізації, переробки, економічну діяльність підприємства.

У 1989 році незвичною була сама можливість приватної власності, але, випереджаючи події, передбачивши необхідність таких фахівців, Ногайський радгосп-технікум відкриває спеціальність «Організатор-технолог сільськогосподарського виробництва». З 2000 року назва спеціальності змінилася на «Організація і технологія ведення фермерського господарства».

Педагогічні працівники, співробітники коледжу кожний на своєму місті, повсякденною працею забезпечували розвиток рідного закладу. За

103 роки освітньої діяльності зі стін закладу освіти вийшли понад 16 тисяч випускників – аграріїв, які своєю працею успішно розвивали економіку країни.

26 лютого 2022 року місто Приморськ Запорізької області, де розташований Ногайський коледж, було окуповано і вся матеріально-технічна база закладу опинилася у руках ворога. Але Ногайський коледж – це не тільки корпуси і майстерні, навчально-дослідні поля і нові парти в аудиторіях. Ногайський коледж – це творчий, високопрофесійний, патріотично налаштований педагогічний колектив, який зміг вибратися з окупації і спільними зусиллями, майже з нуля, відновити роботу закладу освіти. З квітня 2022 року коледж тимчасово переміщений до м. Запоріжжя і здійснює освітню діяльність дистанційно, застосовуючи нові технології навчання. До проведення занять залучаються представники з виробництва, які оновлюють навчально-методичний матеріал на вимогу сучасних потреб ринку праці. До колективу приєдналися і молоді, перспективні викладачі. Також запроваджуються елементи змішаної форми навчання для проведення навчальних і виробничих практик на підприємствах, з якими підписані меморандуми та

договори про співпрацю. Вже три успішні вступні кампанії провів коледж в умовах переміщення. І серед вступників якраз виявилось дуже багато таких, в кого батьки, дідусі, брати, сестри, родичі чи просто знайомі навчалися в Ногайському коледжі в різні роки. Випускники коледжу цінують, рекомендують, підтримують.

Сьогодні коледж налічує 630 студентів, з них 480 – денної форми навчання. Здобувачі освіти навчаються за освітньо-професійними програмами «Виробництво і переробка продукції рослинництва» (спеціальність «Агрономія»), «Агроінженерія», «Геодезія та землеустрій», «Фінанси, банківська справа та страхування». Викладачі щодня, незважаючи на труднощі, знаходять відповіді на виклики, прогресують та розвиваються, дають студентам не тільки знання, а й психологічну підтримку, адже, більшість здобувачів освіти – внутрішньо переміщені особи. Коледж допомагає здобувати українську освіту студентам, які за кордоном, дає надію на кращі часи і рятує від російської пропаганди студентів з тимчасово окупованих територій, турбуючись про їх безпеку. І це попри те, що педагоги коледжу теж залишили рідні домівки і щодня стикаються із труднощами життя переселенців. Колектив коледжу навчився бути разом, будучи за сотні кілометрів один від одного, і при цьому якісно робити свою справу. Попри складні умови війни триває активне студентське життя. Студенти беруть участь у волонтерських та благодійних акціях, наукових конференціях, конкурсах з дисциплін, виховних заходах.

Свято працівників сільського господарства для коледжу особливе, адже вся його вікова історія пов'язана із сільськогосподарським виробництвом. Цього дня у коледжі вшановується праця випускників, педагогів та співробітників, причетних до підготовки аграріїв. Перед студентами виступають агрономи, механіки, фермери, які досягли значних успіхів у професії, отримавши якісні знання в Ногайському коледжі.

Найбільше бажання колективу коледжу – повернення в український Приморськ, на рідну землю, де, впевнені, ще не одне століття продовжиться славетна історія коледжу, родюча приморська земля надихатиме школярів вступати на аграрні професії, а високі врожаї додадуть наснаги випускникам коледжу, бо хліб, вирощений власними руками на рідній землі, – найсмачніший у світі.

